

โครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพโรงเรียน โรงเรียนจ่านกร้อง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1

1. หลักการและเหตุผล

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคม มีความสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาคน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 40 ระบุไว้ว่า บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ มาตรา 81 ระบุไว้ว่า รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรม ให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาจึงมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ “เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6)

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดังกล่าว สถานศึกษาต้องมีการบริหารจัดการคุณภาพอย่างเป็น ระบบต่อเนื่อง เริ่มจากการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างชัดเจนเหมาะสม วางแผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินงานตามแผนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งตรวจสอบทบทวนปรับปรุงแก้ไข และรายงานผลอย่างสม่ำเสมอ ปัจจุบันการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องบริหารจัดการศึกษาในเชิงคุณภาพ โดยมีการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่เสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานในทุกระดับและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างสอดคล้องกันเป็นระบบ มุ่งหน้าไปในทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้เพื่อบรรลุเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ การประกันคุณภาพการศึกษาที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบและยั่งยืน จึงสมควรเน้น “การพัฒนาประสานการประเมิน” ซึ่งประสานด้วยสิ่งเดียวกัน คือ มาตรฐานและตัวบ่งชี้ สถานศึกษาต้องมียุทธศาสตร์ที่ดี สามารถนำมาใช้งานได้จริง ประกอบกับใช้ระบบงานในสถานศึกษาเป็นตัวตั้งในการประกันและประเมินคุณภาพการศึกษาและสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้ คือความตั้งใจและการมีส่วนร่วมของครูทุกคน

เพื่อให้บุคลากรทุกคนของโรงเรียนจ่านกร้อง ตระหนักในความสำคัญและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาทุกส่วนทุกระบบ จึงดำเนินการโครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพโรงเรียน ให้โรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีการชี้แจง สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน และร่วมมือกันออกแบบระบบการทำงานเพื่อถือเป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 ผลลัพธ์ (Outcomes)

- 2.1.1 นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
- 2.1.2 โรงเรียนพร้อมรับการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพ

2.2 ผลผลิต (Outputs)

- 2.2.1 โรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน
- 2.2.2 โรงเรียนมีองค์ความรู้และเทคโนโลยี ทั้งในรูปแบบชุดความรู้และบุคลากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพและการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพโรงเรียน

3. กิจกรรมและการดำเนินงาน

กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1 ขออนุมัติโครงการ	มิถุนายน 2548	รองผู้อำนวยการฝ่ายธุรการและงานประกันคุณภาพการศึกษา
2 แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบงานแต่ละระบบ	มิถุนายน 2548	ฝ่ายธุรการ
3 จัดประชุมปฏิบัติการ ทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียน วิเคราะห์จุดอ่อน/จุดแข็งของระบบ นำผลการวิเคราะห์มาจัดทำยุทธศาสตร์เชิงระบบ	กรกฎาคม 2548	ครูทีมนำและทีมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน
4 จัดประชุมปฏิบัติการออกแบบระบบคุณภาพ	กรกฎาคม 2548	ครูทีมพัฒนาคุณภาพและทีมทำ
5 จัดทำเอกสารคู่มือระบบทุกระบบ	กรกฎาคม-สิงหาคม 2548	ครูทีมนำและทีมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน
6 ประชาสัมพันธ์และทำความเข้าใจกับคณะครูและผู้เกี่ยวข้อง	กรกฎาคม 2548	ครูทีมนำและทีมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน
7 ประชุมเพื่อเตรียมการประเมินทบทวนและแก้ไขระบบคุณภาพของแต่ละระบบ	สิงหาคม 2548	ครูทีมพัฒนาคุณภาพและทีมทำของโรงเรียน
8 ดำเนินการประเมินทบทวนกระบวนการและผลลัพธ์ของแต่ละระบบ	ทุกระยะและกันยายน 2548	ครูทีมพัฒนาคุณภาพและทีมทำของโรงเรียน
9 สรุปการจัดรายงานผลการประเมินทบทวน โดยระบุข้อค้นพบและข้อควรพัฒนา	ตุลาคม 2548	ครูทีมพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน

4. งบประมาณ

เงินจัดสรรปีการศึกษา 2548 จำนวน 25,750 บาท

เงินงบบริหาร จำนวน 24,250 บาท

รวม 50,000 บาท

5. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1 นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา	การตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพของโรงเรียน	แบบตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพของโรงเรียน
2 โรงเรียนพร้อมรับการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพ	การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน	แบบบันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน
3 โรงเรียนมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและยั่งยืน	การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน	แบบบันทึกการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน
4 โรงเรียนมีองค์ความรู้และเทคโนโลยีทั้งในรูปแบบชุดความรู้และบุคลากรเพื่อการพัฒนาคุณภาพและการประเมินเพื่อรับรองคุณภาพโรงเรียน	รายงานผลการดำเนินงาน โครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพโรงเรียน	แบบรายงานผลการดำเนินงาน โครงการของโรงเรียน

นางเรวดี พรหมทอง ผู้เสนอโครงการ
หัวหน้างานประกันคุณภาพการศึกษา

นางปราณี ทองคำพงษ์ ผู้เห็นชอบโครงการ
รองผู้อำนวยการโรงเรียนจ่านกร้อง

นายองอาจ สุขแสงสุวรรณ ผู้อนุมัติโครงการ
ผู้อำนวยการโรงเรียนจ่านกร้อง

กำหนดการประชุมปฏิบัติการ
โครงการพัฒนาเชิงระบบเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพโรงเรียน
วันเสาร์ที่ 9 กรกฎาคม 2548 ณ ห้องโสตทัศนศึกษา โรงเรียนจ่านกร้อง

เวลา	กิจกรรม
08.30 – 09.00 น.	ผู้อำนวยการชี้แจงความสำคัญของโครงการ
09.00 – 09.20 น.	ครูประเมินตนเองก่อนประชุมปฏิบัติการ
09.20 – 10.30 น.	รองฯปราณี ชี้แจงการพัฒนาระบบ
10.30 – 10.45 น.	พัก
10.45 – 12.00 น.	แบ่งกลุ่มปฏิบัติงาน ตารางที่ 1 และตารางที่ 2
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน นำเสนอตารางที่ 1 และตารางที่ 2 ที่บอร์ด
13.00 – 14.30 น.	กลุ่มปฏิบัติงาน ตารางที่ 3 ,ตารางที่ 4 และตารางที่ 5
14.30 – 14.45 น.	พัก นำเสนอตารางที่ 3,4 และ 5
14.45 – 15.30 น.	ครูสุขุมาลัยชี้แจงการบริหารระบบคุณภาพและการออกแบบระบบคุณภาพ
15.30 – 16.00 น.	กลุ่มปฏิบัติงานศึกษาตัวอย่างวิธีการเขียน Flow chat และ ตารางการออกแบบคุณภาพ
16.00 – 16.30 น.	ครูประเมินตนเองหลังประชุมปฏิบัติการ ปิดการประชุมปฏิบัติการ

1. วัตถุประสงค์

เพื่ออธิบายกระบวนการปฏิบัติงาน โครงการพัฒนาเชิงระบบ เพื่อปฏิรูปการเรียนรู้และคุณภาพสถานศึกษา ของ โรงเรียนจ่านกร้อง

2. ขอบข่าย

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ที่ใช้ระบบเป็นตัวตั้ง โดยมาตรฐานและตัวบ่งชี้จัดเป็นกลุ่มตามระบบภายในโรงเรียน ทั้งหมด 10 ระบบ ได้แก่ ระบบหลัก 3 ระบบ คือ ระบบการเรียนรู้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ระบบกิจกรรมนักเรียน ระบบสนับสนุน 7 ระบบ คือ ระบบการนำองค์กร ระบบยุทธศาสตร์ ระบบบริหารจัดการ ระบบการดูแลคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ ระบบการพัฒนาบุคลากร ระบบชุมชนสัมพันธ์ และระบบสารสนเทศ และใช้ระบบเป็นตัวตั้งในการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

3. คำจำกัดความ

3.1 ระบบหลัก หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่ให้เกิดผลตามวิสัยทัศน์ และพันธกิจของโรงเรียน ผลิตนักเรียนตามมาตรฐานด้านผลผลิต 12 มาตรฐานของ สมศ. และ 12 องค์ประกอบของสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ ระบบหลักมี 3 ระบบ ได้แก่ ระบบการเรียนรู้ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระบบกิจกรรมนักเรียน

3.2 ระบบสนับสนุน หมายถึง ระบบที่ทำหน้าที่สนับสนุนให้ระบบหลักมีคุณภาพ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ทิศทางองค์กร ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการทั่วไป และส่วนที่ 3 ระบบที่เชื่อมโยงทุกระบบในโรงเรียนเข้าด้วยกัน ระบบสนับสนุนมี 7 ระบบ ได้แก่ ส่วนที่ 1 ทิศทางองค์กร ประกอบด้วย ระบบการนำองค์กร และระบบยุทธศาสตร์ ส่วนที่ 2 การบริหารจัดการทั่วไป ประกอบด้วย ระบบบริหารจัดการ ระบบดูแลคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ ระบบการพัฒนาบุคลากร และระบบชุมชนสัมพันธ์ ส่วนที่ 3 ระบบที่เชื่อมโยงทุกระบบในโรงเรียนเข้าด้วยกัน ประกอบด้วย ระบบสารสนเทศ

3.3 ระบบการเรียนรู้ หมายถึง ระบบการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ เจตคติ และทักษะใน 8 กลุ่มสาระ โดยเป็นระบบที่ครูผู้สอนในแต่ละกลุ่มสาระ ได้วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา จากหลักสูตรสถานศึกษา วิเคราะห์ผู้เรียน ออกแบบและจัดการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนรู้

3.4 ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง ระบบที่เน้นกระบวนการ วิธีการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีขั้นตอน พร้อมด้วยเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน โดยมีคณะครูที่ปรึกษา งานปกครอง งานแนะแนว งานอนามัย และงานโภชนาการ เป็นบุคลากรหลักในการส่งเสริมดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม ภายในโรงเรียน และประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและองค์กรภายนอก

3.5 ระบบกิจกรรมนักเรียน หมายถึง ระบบที่ตอบสนอง ต่อปัญหา คือ เด็กแต่ละคนมีความสามารถที่หลากหลาย ย่อมไม่สามารถที่จะตอบสนองได้โดยการเรียนการสอนใน 8 กลุ่มสาระเท่านั้น ระบบกิจกรรมนักเรียน จะตอบสนองให้นักเรียนพัฒนาปัญหาได้ตามความสนใจของแต่ละคน รวมทั้งตอบสนองความต้องการของชุมชนด้วย โดยเป็นระบบที่เน้นให้ผู้เรียนรวมกลุ่มจัดชมรมตามความถนัดและความสนใจพิเศษ เพื่อส่งเสริมศักยภาพและความเป็นเลิศจากความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครองและองค์กรชุมชน

3.6 ระบบการนำองค์กร หมายถึง ระบบที่เน้นกระบวนการ การดำเนินงานของฝ่ายบริหารโรงเรียน ในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของสถานศึกษา ตลอดจนการสื่อสาร การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และกระบวนการในการบริหารงานแบบประชาธิปไตยที่โปร่งใส ยุติธรรม

3.7 ระบบยุทธศาสตร์ หมายถึง ระบบที่เน้นการพัฒนาโดยมีการวางแผนยุทธศาสตร์ ผ่านการวิเคราะห์สภาพการณ์ทั่วไปและสภาพการณ์เฉพาะ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายที่ครอบคลุมทุกด้าน การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพและดำเนินงานตามแผนฯ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และนำมาใช้ในการประเมินความสำเร็จและปรับปรุงแผนเป็นระยะ ๆ

3.8 ระบบบริหารจัดการ หมายถึง ระบบที่เน้นกระบวนการบริหารงานฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย การจัดองค์กร โครงสร้างและการบริหารงานอย่างเป็นระบบ การจัดวางตัวบุคคล ตรงกับความรู้ ความสามารถ และคุณวุฒิหรือประสบการณ์ ตรงกับภาระงานที่รับผิดชอบ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น การควบคุมภายใน ตรวจสอบและถ่วงดุล ระบบการจัดอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อม และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เอื้อต่อการเรียนรู้ เสริมสร้างสุขภาพอนามัย มีความปลอดภัยและใช้อย่างคุ้มค่าเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และระบบจัดการคุณภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.9 ระบบการดูแลคุณธรรม จริยธรรมในวิชาชีพ หมายถึง กระบวนการสร้างเสริมเจตคติที่ดีต่ออาชีพและกำหนดแนวปฏิบัติที่วางตนที่เหมาะสมของครูตามจรรยาบรรณ และคุณธรรมจริยธรรมในวิชาชีพครู การจัดกระบวนการรับข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูจากเพื่อครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การส่งเสริมและให้ขวัญกำลังใจครูที่วางตนเหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดีตามจรรยาบรรณ

3.10 ระบบการพัฒนาบุคลากร หมายถึง ระบบที่เน้นกระบวนการจัดให้บุคลากรได้รับการอบรม ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน ที่เน้นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ เจตคติ ค่านิยม ความสามารถของครู ตลอดจนให้แนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรมีคุณภาพดีขึ้นและส่งผลให้โรงเรียนมีผลผลิตและประสิทธิภาพสูงขึ้น

3.11 ระบบชุมชนสัมพันธ์ หมายถึง ระบบที่เน้นกระบวนการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาการศึกษาและชุมชน โดยผ่านการวิเคราะห์และดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน มีการประเมินผลการดำเนินงานและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

3.12 ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่สถานศึกษากำหนดให้มีสารสนเทศครอบคลุมโครงสร้างการบริหารงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา การคัดเลือก รวบรวมและจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องตามความต้องการจากระบบต่าง ๆ การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนของผู้บริหาร และการตัดสินใจทำงานของบุคลากร การนำข้อมูลสารสนเทศมาพัฒนาองค์ความรู้ในองค์กร ตลอดจนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกขององค์กร

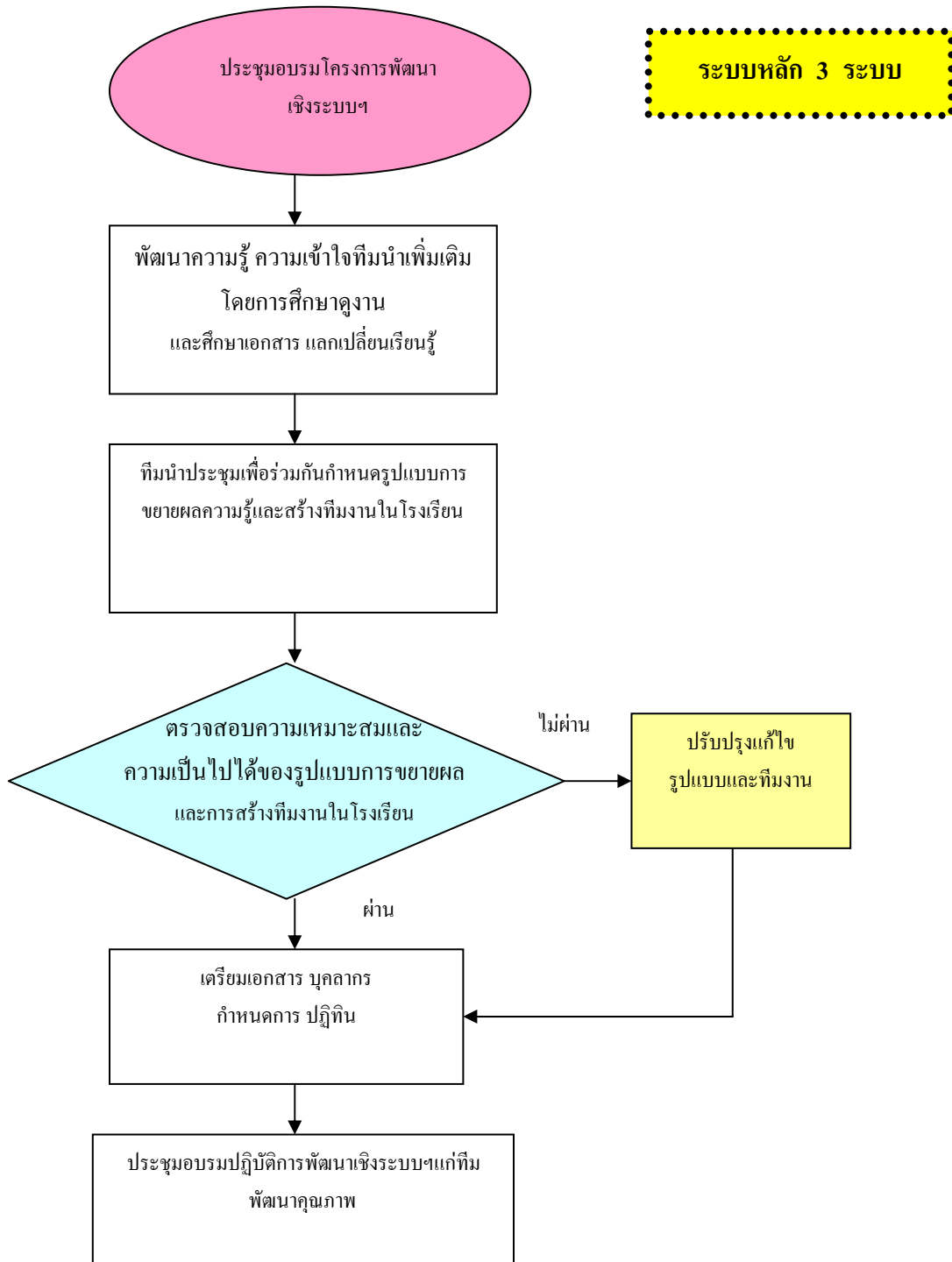
4. ความรับผิดชอบ

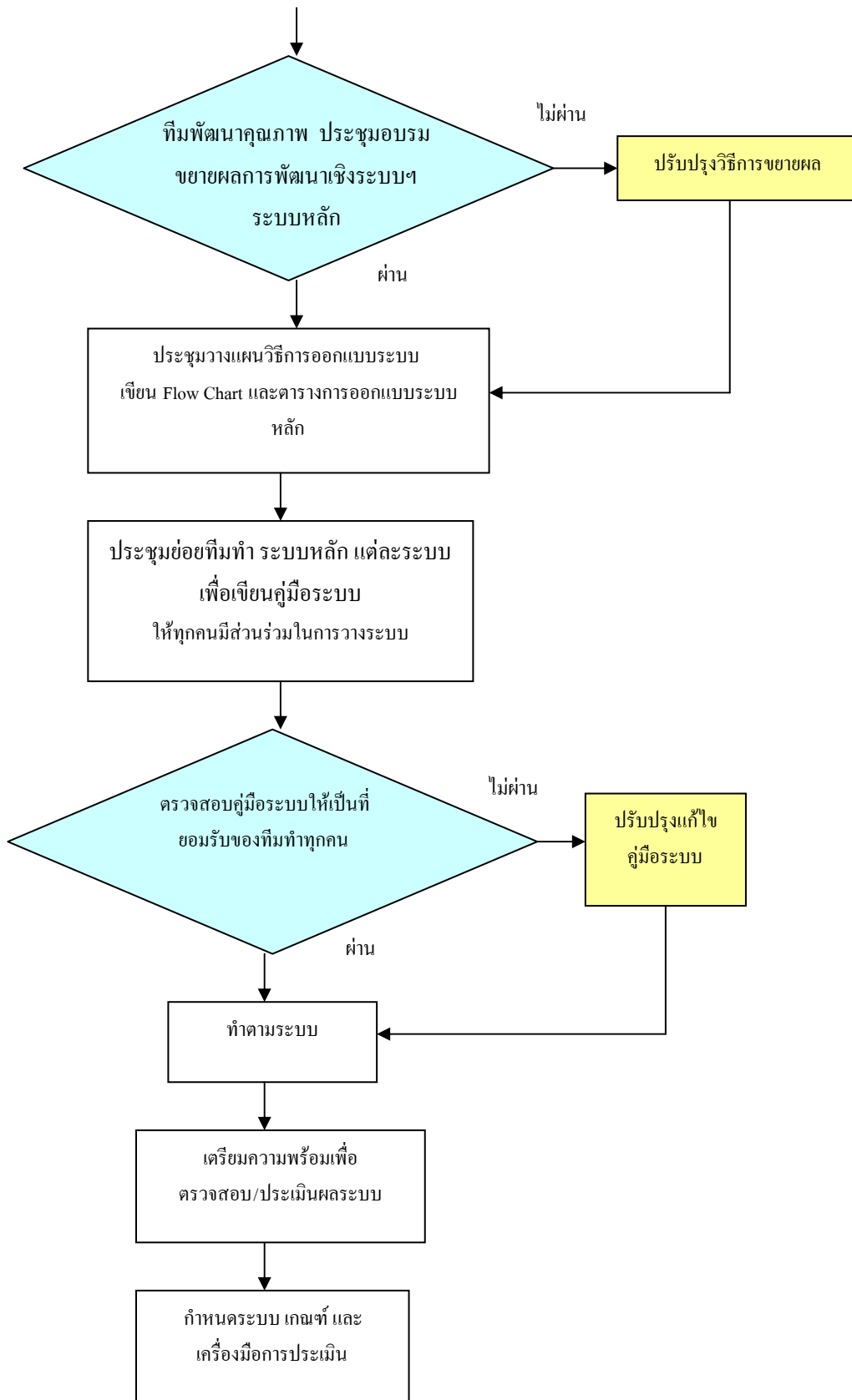
- 4.1 ทีมนำ มีหน้าที่ ชี้นำ กำหนดทิศทางการพัฒนาและนำเพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในโรงเรียน มีบทบาทในการเสริมสร้างพลังร่วมในการทำงานให้ทุกคน
- 4.2 ทีมพัฒนาคุณภาพ มีหน้าที่ สนับสนุน ประสานงาน และคอยช่วยเหลือให้กับทีมอื่น ๆ รวมทั้งวิเคราะห์สังเคราะห์และดำเนินการเชิงกลยุทธ์ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและปรับปรุงพัฒนาต่อเนื่องในโรงเรียน
- 4.3 ทีมทำ มีหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพในระบบย่อยต่าง ๆ ที่ตนเองมีส่วนร่วมและที่รับผิดชอบ โดยมีบทบาทในการร่วมวางแผน ร่วมลงมือทำ ร่วมประเมินผลและร่วมปรับปรุงพัฒนาระบบให้ดีขึ้น

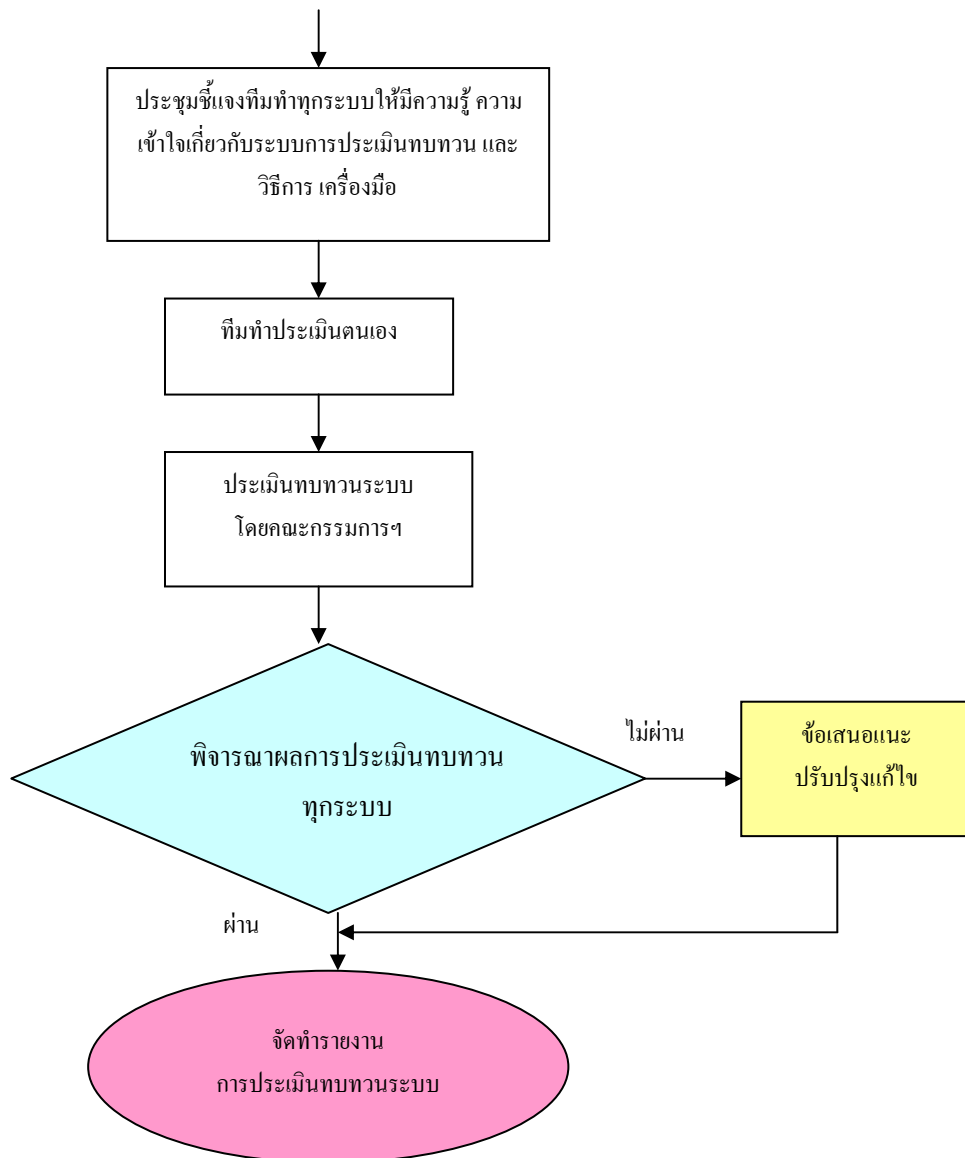
(รายชื่อทีมงานในโรงเรียน ตามคำสั่งโรงเรียนจ่านกร้องที่ 166/2548 ลงวันที่ 24 มิถุนายน 2548)

Flow Chart การพัฒนาเชิงระบบ

เพื่อปฏิบัติการเรียนรู้และคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนจ่านกร้อง

Flow Chart การพัฒนาเชิงระบบ
เพื่อปฏิบัติการเรียนรู้และคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนจ่านกร้อง

ระบบสนับสนุน 7 ระบบ

